



MINISTER ENERGII

**SPRAWOZDANIE
DLA KOMISJI EUROPEJSKIEJ
ZA 2017 r.
W ZAKRESIE POMOCY PUBLICZNEJ
UDZIELONEJ W SEKTORZE
GÓRNICCTWA WĘGLA KAMIENNEGO
(zgodnie z art. 4 Decyzji Rady 2010/787/UE
oraz decyzją Komisji w sprawie nr SA.46891 (2017/N))**

dokument przyjęty przez Radę Ministrów

Warszawa, wrzesień 2018 r.

SPIS TREŚCI

CEL PRZYGOTOWANIA SPRAWOZDANIA	3
PODSUMOWANIE WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI GÓRNICCTWA WĘGLA KAMIENNEGO W 2017 R.)	5
CZĘŚĆ I. SYTUACJA GÓRNICCTWA WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE W 2017 R.	6
1. WYDOBYCIE I SPRZEDAŻ WĘGLA KAMIENNEGO)	6
2. STRUKTURA ORGANIZACYJNO - WŁASNOŚCIOWA NA DZIEŃ 31.12.2017 R.....	8
3. ZMIANY ORGANIZACYJNE.....	9
4. EFEKTY DZIAŁAŃ RESTRUKTURYZACYJNYCH W SEKTORZE GÓRNICCTWA WĘGLA KAMIENNEGO W 2017 R.).....	11
3.1 RESTRUKTURYZACJA ZOBOWIĄZAŃ	11
3.2 ZMIANA STANU ZATRUDNIENIA	11
3.3 RESTRUKTURYZACJA TECHNICZNA.....	11
3.4 ODDZIAŁYWANIE GÓRNICCTWA WĘGLA KAMIENNEGO NA ŚRODOWISKO.....	12
5. WYNIKI PRODUKCYJNE W GRUPACH JEDNOSTEK PRODUKCYJNYCH.....	14
5.1. WOLUMEN PRODUKCJI W GRUPACH JEDNOSTEK PRODUKCYJNYCH)	14
5.2. KOSZTY PRODUKCJI BIEŻĄCEJ W GRUPACH JEDNOSTEK PRODUKCYJNYCH	14
5.3. WYNIK PRODUKCJI BIEŻĄCEJ	15
6. DZIAŁANIA RESTRUKTURYZACYJNE REALIZOWANE PRZEZ SPÓŁKĘ RESTRUKTURYZACJI KOPALŃ S.A. W 2017 R.....	16
CZĘŚĆ II. POMOC PAŃSTWA UDZIELONA W ROKU 2017 W RAMACH ARTYKUŁU 4 DECYZJI 2010/787/UE DLA JEDNOSTEK UJĘTYCH W PROGRAMIE POMOCOWYM SA 46891(2017/N) „RESTRUKTURYZACJA POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW GÓRNICZYCH”.....	18
7. POMOC PAŃSTWA W 2017 R. DLA JEDNOSTEK I GRUP JEDNOSTEK PRODUKCYJNYCH W RAMACH ART. 4 DECYZJI 2010/787/UE, TJ. NA POKRYCIE KOSZTÓW NADZWYCZAJNYCH	18
CZĘŚĆ III POMOC PAŃSTWA UDZIELONA W LATACH 2015-2017 W RAMACH ARTYKUŁU 4 DECYZJI 2010/787/UE (PROGRAM POMOCOWY SA. 46891(2017/N))	24
8. POMOC PAŃSTWA UDZIELONA W LATACH 2015 – 2017 JEDNOSTKOM I GRUPOM JEDNOSTEK PRODUKCYJNYCH W RAMACH ART. 4 DECYZJI 2010/787/UE, TJ. NA POKRYCIE KOSZTÓW RACJONALIZACJI I RESTRUKTURYZACJI PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO.....	24

CEL PRZYGOTOWANIA SPRAWOZDANIA

Niniejsze sprawozdanie jest wypełnieniem obowiązku Polski, który został nałożony przez:

1. Decyzję Rady nr 2010/787/UE z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz. Urz. UE L 336 z 21.12.2010, s. 24),
2. Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2015) str. 9, (dalej: TFUE)).

Zgodnie z art. 7 ust. 5 i 6 decyzji Rady 2010/787/UE, państwo członkowskie udzielające pomocy informuje Komisję o kwotach i o sposobie wyliczenia pomocy faktycznie wypłaconej w danym roku produkcyjnym węgla najpóźniej sześć miesięcy po zakończeniu danego roku. W przypadku korekt kwot początkowo wypłaconych podczas danego roku produkcyjnego węgla państwo członkowskie informuje Komisję o tym fakcie przed końcem kolejnego roku produkcji węgla. Ponadto kraj udzielający pomocy przekazuje Komisji wszelkie informacje potrzebne jej do sprawdzenia czy przestrzegane są przepisy ww. decyzji Rady.

Komisja Europejska 18 listopada 2016 r. zaakceptowała program C (2016) 7510 final w sprawie pomocy państwa SA.41161 (2015/N) – Polska - *Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2015 – 2018*, czyli do pomocy udzielonej zgodnie z art. 4 decyzji Rady nr 2010/787/UE z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla i dotyczącej pomocy udzielonej w 2017 r.

Konieczność kontynuacji procesów naprawczych i rozszerzenia jego zakresu o kolejne jednostki, spowodowała, że Strona Polska w 2017 roku zwróciła się do Komisji Europejskiej o akceptację zmodyfikowanego programu. Zmiany programu 41161 (2015/N) obejmowały przede wszystkim: wydłużenie okresu trwania programu do 2023 oraz zmiany terminów przekazania do SRK S.A jednostek wskazanych w ww. Decyzji KE przy zachowaniu maksymalnego terminu przekazania tj. do 31.12.2018 r., oraz przekazanie do SRK S.A oraz postawienie w stan likwidacji trzech nowych jednostek produkcyjnych. W związku z powyższym dokonano również aktualizacji budżetu pomocowego.

W dniu 8 lutego 2018 r. Komisja Europejska, decyzją C(2018) 724 wersja ostateczna Pomoc publiczna SA 46891 (2017/N) – Polska - *„Restrukturyzacja polskich przedsiębiorstw górniczych”* zaakceptowała zmiany dotychczasowego programu, uznając je za zgodne z warunkami określonymi w Decyzji Rady, a tym samym za zgodne z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego na mocy Artykułu 107 TFUE.

Niniejsze sprawozdanie odnosi się do pomocy udzielonej w ramach zmodyfikowanego i zaakceptowanego przez KE 8 lutego 2018 r. programu.

Powyższy program pomocowy stanowi z jednej strony kontynuację udzielenia pomocy dla kopalń, postawionych w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r. w celu sfinansowania tzw. kosztów odziedziczonych, z drugiej zaś obejmuje nowe instrumenty pomocy w związku z nieodpłatnym zbywaniem do SRK S.A. po 1 stycznia 2007 r. zakładów górniczych, które nie prowadzą już wydobycia lub takich, w których wydobycie zakończy się ze względu na szczypanie zasobów.

Podstawę udzielenia pomocy w 2017 r. stanowiła ustawa z dnia 7 września 2007 r. *o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego* (Dz. U. z 2016 r. poz.704 z późn. zm.).

W związku z powyższym, w części I niniejszego sprawozdania przedstawiono informacje nt. sytuacji górnictwa węgla kamiennego w Polsce w 2017 r. pod kątem operacyjnym i ekonomiczno - finansowym, natomiast w części II sprawozdania -ujęto pomoc publiczną na pokrycie kosztów nadzwyczajnych udzieloną w 2017 roku w ramach programu „*Restrukturyzacja polskich przedsiębiorstw górniczych*” SA 46891 (2017/N).

Wielkość pomocy państwa ujęta w sprawozdaniu przedstawiona została w walucie krajowej (PLN) jako ekwiwalent dotacji brutto (EDB).

PODSUMOWANIE WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI GÓRNICTWA WĘGLA KAMIENNEGO W 2017 R.¹⁾

Wydobycie węgla kamiennego ogółem w 2017 r. wyniosło **65,5 mln ton** i było niższe niż w 2016 r. o 4,9 mln ton.

Sprzedaż węgla kamiennego w 2017 r. wyniosła **66,3 mln ton** i w porównaniu do 2016 r. była niższa o 6,8 mln ton. W okresie tym nastąpił spadek sprzedaży na rynku krajowym o 4,2 mln ton tj. do 60,0 mln ton, natomiast poza granice kraju, w ramach sprzedaży wewnątrzspółnotowej i eksportu, sprzedano łącznie 6,3 mln ton węgla kamiennego, tj. o 29,7% mniej w porównaniu do 2016 r.

Stan zapasów węgla kamiennego ogółem w kopalniach na koniec 2017 r. wyniósł 1,7 mln ton. W porównaniu do stanu na koniec 2016 r. zmniejszył się o 0,8 mln ton (tj. o 33 %).

Zatrudnienie w sektorze górnictwa węgla kamiennego na koniec 2017 r. wyniosło 82 717 osób i uległo zmniejszeniu o 1 928 osób w porównaniu do stanu na koniec 2016 r. (84 645 stan zatrudnienia na koniec 2016 r.).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. zatrudnionych pod ziemią było 63 721 pracowników (tj. spadek o 1 039 osób), a na powierzchni 18 996 pracowników (tj. o spadek 889 osób).

Nakłady inwestycyjne w 2017 r.²⁾ wyniosły 1 523,1 mln zł i były o 32,3 mln zł wyższe niż w analogicznym okresie 2016 r. Nakłady poniesione na zakup maszyn i urządzeń były o 21,8 mln zł wyższe niż w 2016 r. i wyniosły 678 mln zł. W ramach zakupów maszyn i urządzeń dokonano przede wszystkim zakupów urządzeń transportowych i obudów zmechanizowanych. W 2017 r. nakłady poniesione na poprawę jakości węgla kamiennego były wyższe o 10,0 mln zł i wyniosły 51,2 mln ton, natomiast na ochronę środowiska wyniosły 6,4 mln zł (niższe o 16,6 mln zł). Na realizację zadań w zakresie wyrobisk górniczych w 2017 r. poniesiono nakłady w wysokości 605,1 mln zł (wyższe o 36,6 mln zł). Przedsiębiorstwa górnicze realizując zadania inwestycyjne w 2017 r. angażowały środki własne w wysokości 1 324,4 mln zł oraz leasing finansowy w wysokości 198,6 mln zł.

Cena zbytu węgla ogółem w 2017 r. wyniosła 310,78 zł/t i w porównaniu do analogicznego okresu w 2016 r. wzrosła się o 26 %, przy czym cena zbytu ogółem węgla do celów energetycznych wzrosła się o 11,1% i wyniosła 239,26 zł/t, natomiast cena zbytu węgla do koksowania była wyższa o 62,8% (628,8 zł/t).

¹⁾ Dane dotyczące wydobycia, sprzedaży, stanu zapasów, ceny zbytu, stanu zatrudnienia obejmują : KW S.A, PGG S.A.; KHW S.A., JSW S.A., SRK S.A., Tauron-Wydobycie S.A., LW Bogdanka S.A., Węglkokoks Kraj Sp. z o.o.; ZG SILTECH Sp. z o.o., PG Silesia Sp. z o.o., EKO – PLUS Sp. z o. o. Węglkokoks Kraj Sp. z o.o.

²⁾ Nakłady inwestycyjne dotyczą KW S.A.; PGG S.A., KHW S.A., JSW S.A., SRK S.A., LW Bogdanka S.A., Tauron –Wydobycie S.A., Węglkokoks Kraj Sp. z o.o.;

CZĘŚĆ I. SYTUACJA GÓRNICTWA WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE W 2017 r.

1. Wydobycie i sprzedaż węgla kamiennego³⁾

W 2017 r. **wydobycie węgla kamiennego** ogółem wyniosło 65 479,9 tys. ton i było niższe niż w 2016 r. o 4 886,7 tys. ton.

Kształtowanie się wielkości wydobycia węgla kamiennego w 2016 r. oraz 2017 r. według rodzajów węgla, przedstawiało się następująco:

	2016 [tys.ton]	2017 [tys.ton]	Różnica [tys.ton]	Dynamika [%]
Wydobycie ogółem	70 366,6	65 479,9	-4 886,7	93,1
Z tego :				
węgiel energetyczny	57 162,2	52 999,3	-4 162,9	92,7
węgiel koksowy	13 204,4	12 480,6	-723,8	94,5

Wydobycie węgla energetycznego w 2017 r. obniżyło się o 7,3 %, natomiast wydobycie węgla koksowego obniżyło się o 5,5%.

Stan zapasów węgla kamiennego ogółem w kopalniach na koniec 2017 r. wyniósł 1 679,5 tys. ton. W porównaniu do stanu na koniec 2016 r. zmniejszył się o 828,3 tys. ton.

Sprzedaż ogółem węgla kamiennego w 2017 r. wyniosła 66 296,9 tys. ton i w porównaniu do 2016 r. była niższa o 6 822,8 tys. ton, tj. o 9,3 %. W okresie tym nastąpiło zmniejszenie zarówno sprzedaży na rynek krajowy o 4 184,7 tys. ton (o 6,5%), jak i na wywóz do UE i eksport poza UE o 2 638,2 tys. ton tj. o 29,7%.

Sprzedaż węgla kamiennego na rynek krajowy w 2017 r. wyniosła 60 037,9 tys. ton. W odniesieniu do 2016 r. w sprzedaży krajowej wystąpiły następujące relacje:

- spadek sprzedaży do:
 - energetyki zawodowej o 2,5 %;
 - ciepłowni zawodowych i niezawodowych o 9,8%;
 - koksowni o 11,0 %;
 - pozostałych odbiorców krajowych o 15,9%;
 - innych odbiorców przemysłowych o 6,7%;
- wzrost sprzedaży do:

³⁾ Sytuację na krajowym rynku węgla, przedstawiono wg sprawozdania G.09.1 o obrocie węglem kamiennym, w którym uwzględniono dane dotyczące: KW S.A, PGG S.A.; KHW S.A., JSW S.A., SRK S.A., Tauron-Wydobycie S.A., LW Bogdanka S.A., Węglkokoks Kraj Sp. z o.o.; ZG SILTECH Sp. z o.o., PG Silesia Sp. z o.o., EKO – PLUS Sp. z o. o.

- o energetyki przemysłowej o 31,8 %.

Wywóz do Unii Europejskiej (sprzedaż wewnątrzspółnotowa) i eksport węgla kamiennego poza granice UE był realizowany poprzez pośredników oraz bezpośrednio przez spółki węglowe. Łącznie sprzedaż na wywóz i eksport w 2017 r. wyniosła 6 259,0 tys. ton, i była o 29,7% niższa niż w 2016 r.

Największym odbiorcą węgla kamiennego wśród krajów Unii Europejskiej były Czechy (2 998,1 tys. ton, tj. 50,4% wywozu do krajów UE) oraz Niemcy, do których wywieziono 1 171,8 tys. ton (19,7% węgla ogółem wywiezionego do krajów UE). Wśród krajów spoza UE największym odbiorcą była Ukraina, do której wyeksportowano 377,2 tys. ton (93,5% węgla ogółem wyeksportowanego do krajów spoza UE). Pozostałą część eksportu zrealizowano do Norwegii (22,5 tys. ton) oraz Bośni i Hercegowiny 3,6 tys. ton. W eksporcie do Ukrainy występował zarówno węgiel energetyczny (68,8%) jak i do koksowania (31,2%), natomiast do pozostałych krajów sprzedano jedynie węgiel energetyczny.

Import węgla kamiennego⁴⁾ do Polski w 2017 r. wyniósł 13 359,8 tys. ton. W porównaniu do 2016 r. był wyższy o 5 061,3 tys. ton.

W 2017 r. **sprzedaż ogółem węgla do celów energetycznych** wyniosła 54 101,0 tys. ton (ok. 81,6 % sprzedaży węgla ogółem) i była o 9,3 % niższa niż w 2016 r. Sprzedaż ogółem węgla do celów energetycznych według podstawowych sortymentów, w latach 2016-2017 r. przedstawiała się następująco:

		Sprzedaż [tys.ton]			Dynamika [%]
		2016	2017	Różnica 2017-2016	
Ogółem węgiel do celów energetycznych		59 666,7	54 101,0	-5 565,7	90,7
z tego:	sortymenty grube	4 565,9	4 644,7	78,8	101,7
	sortymenty średnie i drobne	2 295,2	2 764,4	469,2	120,4
	miały	51 740,3	45 215,7	-6 524,6	87,4
	sortymenty pozostałe	1 065,3	1 476,2	410,9	138,6

Spadek sprzedaży węgla do celów energetycznych ogółem spowodowany był spadkiem sprzedaży węgla energetycznego na rynek krajowy o 5 565 tys. ton, tj. 9,3 % oraz spadkiem sprzedaży z przeznaczeniem na wywóz i eksport o 2 638,7 tys. ton, tj. 29,7 %. Podobnie jak

⁴⁾ Informacja o imporcie węgla do Polski opracowano w oparciu o dane Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

w 2016 r., największą część sortymentów węgla do celów energetycznych stanowiły miały, tj. ok. 83,5% sprzedaży węgla ogółem. W ujęciu rok do roku, ich sprzedaż spadła o 12,6%. (o 6 524,6 tys. ton).

Sprzedaż węgla ogółem do koksowania w 2017 r. wyniosła 12 195,9 tys. ton i w stosunku do roku 2016 była niższa o 1 257,1 tys. ton (o 9,3 %).

		Sprzedaż [tys.ton]			Dynamika [%]
		2016	2017	Różnica 2017-2016	
Ogółem węgiel koksowy		13 453,0	12 195,9	-1 257,1	90,7
z tego:	typ 34	4 913,0	4 684,3	-228,7	95,3
	pozostałe typy	8 540,0	7 511,6	-1 028,4	88,0

Zmniejszenie sprzedaży węgla koksowego ogółem w 2017 r. wynikało z niższej o 11,3% sprzedaży węgla koksowego w kraju oraz niższej o 1,1% sprzedaży z przeznaczeniem na wywóz i eksport.

Cena zbytu węgla ogółem w 2017 r. wyniosła 310,78 zł/t i w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r. wzrosła o 26 %, przy czym cena zbytu ogółem węgla do celów energetycznych wzrosła o 11,1 %, natomiast cena zbytu węgla do koksowania wzrosła o 62,8 %.

Ceny węgla do celów energetycznych i do koksowania w 2017 r., w porównaniu do 2016 r., kształtowały się następująco:

		2016 [zł/t]	2017 [zł/t]	Różnica [zł/t]	Dynamika [%]
Cena zbytu węgla ogółem		246,71	310,78	64,07	126,0
Z tego :	węgiel energetyczny	215,40	239,26	23,86	111,1
	węgiel koksowy	385,80	628,02	242,22	162,8

2. Struktura organizacyjno - własnościowa na dzień 31.12.2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w Polsce funkcjonowało 21 czynnych kopalń węgla kamiennego. Struktura górnictwa węgla kamiennego przedstawia się następująco:

Podmioty produkcyjne:

- **Polska Grupa Górnicza S.A. (PGG S.A.)**, grupująca 9 kopalń: ROW (kopalnia 4-ruchowa powstała w wyniku połączenia kopalń: Marcel, Chwałowice, Rydułtowy i Jankowice), Ruda (kopalnia 3-ruchowa powstała w wyniku połączenia kopalń: Bielszowice, Halemba i Pokój), Piast-Ziemowit (kopalnia 2-ruchowa powstała w wyniku połączenia kopalń Piast i Ziemowit), Bolesław Śmiały, Sośnica; Murcki-Staszic; Mysłowice-Wesoła, Wieczorek, Wujek
- **Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. (JSW S.A.)**, spółka giełdowa, w skład której wchodzi 4 kopalnie: Borynia-Zofiówka-Jastrzębie, Budryk, Pniówek, Knurów-Szczygłowice;
- **Tauron – Wydobycie S.A.**, grupujący 3 zakłady górnicze: ZG „Sobieski”, ZG „Janina” i ZG „Brzeszcze” (100% udziałów posiada spółka giełdowa Tauron Polska Energia S.A.);
- **Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.** (spółka giełdowa) posiada 1 kopalnię;
- **Siltech Sp. z o.o.** (100% udziałów posiada właściciel prywatny) posiada 1 kopalnię;
- **Przedsiębiorstwo Górnicze Silesia Sp. z o.o.** (strategicznym investorem jest czeski koncern branży energetyczno-górnictwa EPH) posiada 1 kopalnię;
- **Eko-Plus Sp. z o.o.** (100% udziałów posiada właściciel prywatny) posiada 1 kopalnię;
- **Węglokoks Kraj Sp. z o.o., spółka zależna Węglokoks S.A.**, posiadająca 1 kopalnię dwuruchową Bobrek – Piekary.

Spółka restrukturyzacyjna

- **Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. (SRK S.A.)** - powołana w celu prowadzenia likwidacji kopalń i zagospodarowania majątku zlikwidowanych kopalń – grupująca kopalnie nie prowadzące wydobycia.

Podmioty produkcyjne, obok swojej podstawowej działalności, tj. eksploatacji węgla kamiennego, prowadzą również działalność w zakresie m.in.: wytwarzania energii, robót górniczych czy eksploatacji metanu z kopalń.

3. Zmiany organizacyjne

W 2017 roku kontynuowano rozpoczęte w latach poprzednich zmiany organizacyjne, co miało na celu uproszczenie struktury oraz obniżenie kosztów funkcjonowania sektora. W ramach tych działań przeprowadzono procesy: łączenia jednostek, zbycia jednostek produkcyjnych do spółki restrukturyzacyjnej oraz wykreślenia i przekształcenia.

1) Łączenie

- Z dniem 1 kwietnia 2017 r. podpisano akt notarialny przejęcia przez PGG Sp. z o.o. majątku KHW S.A. w postaci następujących podmiotów: KWK Mysłowice-Wesoła, KWK Murcki-

Staszic, KWK Wujek oraz części KWK Wieczorek. Z dniem przejęcia kopalń, KHW S.A. zaprzestał produkcji węgla kamiennego.

2) **Zbycie jednostek produkcyjnych do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.**

W związku z bardzo trudną i niestabilną sytuacją sektora górnictwa węgla kamiennego oraz niepewnymi warunkami podażowo - popytowymi na krajowym rynku zbytu, kontynuowane były procesy przekazywania jednostek produkcyjnych do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. na zasadach określonych w art. 8a ustawy z dnia 7 września 2017 r. *o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego*.

- 1 stycznia 2017 r. wydzielona część kopalni Ruda, będąca częścią Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. o nazwie Pokój I, została przekazana do SRK S.A. wraz z 1096 pracownikami.
- 31 marca 2017 r. Zarząd KHW S.A. zbył na rzecz SRK S.A. zorganizowaną część KWK Wieczorek o nazwie Wieczorek I wraz z 597 pracownikami.
- 31 marca 2017 r. JSW S.A. realizując działania w ramach procesu restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW S.A. mające na celu obniżenie kosztów funkcjonowania, zbyła nieodpłatnie KWK Krupiński na rzecz SRK S.A. wraz z 1125 pracownikami.

3) **Wykreślenie Kompanii Węglowej S.A. z KRS**

- Z dniem 29 czerwca 2017 r. Sąd Rejestrowy w Katowicach zarejestrował uchwałę Walnego Zgromadzenia Kompanii Węglowej S.A. o podziale Spółki, a sama Kompania Węglowa S.A. została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego. Podział nastąpił poprzez przeniesienie całości majątku firmy do SRK S.A. oraz dwóch nowo zawiązanych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością: Nieruchomości KW oraz Holding KW. Zobowiązania Kompanii Węglowej S.A. finansowane środkami dotacji budżetowej przejęła SRK S.A.

4) **Przekształcenie PGG Sp z o.o.**

- Z dniem 29 grudnia 2017 r. Polska Grupa Górnicza, działająca dotąd jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, została spółką akcyjną. Katowicki Sąd Rejonowy wpisał w tym dniu przekształcenie firmy do Krajowego Rejestru Sądowego. Do spółki akcyjnej przystąpili wszyscy dotychczasowi wspólnicy i przyjęli treść statutu Spółki.

4. Efekty działań restrukturyzacyjnych w sektorze górnictwa węgla kamiennego w 2017 r. ⁵⁾

3.1 Restrukturyzacja zobowiązań

Proces restrukturyzacji zobowiązań do 28 czerwca 2017 r. kontynuowany był przez Kompanię Węglową S.A. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. Na podstawie nowelizacji ww. ustawy, Kompania Węglowa S.A. do końca 2015 r. była zwolniona ze spłaty zaległych zobowiązań wobec ZUS. Pozostałe do uregulowania zobowiązania wraz z należnymi odsetkami, Spółka zobowiązana została spłacać w miesięcznych ratach w latach 2016 – 2017, zgodnie z harmonogramem określonym w zawartej z ZUS umowie. Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w 2015 r. zakończyła spłatę własnych odroczonej zobowiązań. W związku z podziałem KW S.A. oraz jej wykreśleniem z Krajowego Rejestru Sądowego z dniem 29 czerwca 2017 r., zobowiązania Spółki przejęła SRK S.A. i tym samym kontynuowała restrukturyzację zobowiązań po KW S.A. W grudniu 2017 r. Spółka wpłaciła ostatnią należną ratę i zakończyła proces restrukturyzacji zobowiązań przejętych po KW S.A. W 2017 r. łączna kwota wpłat dokonanych z tego tytułu wyniosła 103 551,3 tys. zł.

3.2 Zmiana stanu zatrudnienia

Stan zatrudnienia w sektorze górnictwa węgla kamiennego na koniec 2017 r. wyniósł 82 717 osób i uległ zmniejszeniu o 1 928 pracowników w porównaniu do stanu na koniec 2016 r. (84 645 stan zatrudnienia na koniec 2016 r.).

Na 31 grudnia 2017 r. zatrudnionych pod ziemią było 63 721 pracowników (spadek o 1 039 osób), a na powierzchni 18 996 pracowników (spadek o 889 osób).

3.3 Restrukturyzacja techniczna⁶⁾

Nakłady inwestycyjne w 2017 r. wyniosły 1 523,1 mln zł i były o 32,3 mln zł wyższe niż w analogicznym okresie 2016 r. Nakłady poniesione na zakup maszyn i urządzeń były o 21,8 mln zł wyższe niż w 2016 r. W ramach zakupów maszyn i urządzeń dokonano przede wszystkim zakupów urządzeń transportowych i obudów zmechanizowanych. W 2017 r. nakłady poniesione na poprawę jakości węgla kamiennego były wyższe o 10,0 mln zł, natomiast na ochronę środowiska niższe o 16,6 mln zł. Na realizację zadań w zakresie wyrobisk górniczych w 2017 r. poniesiono nakłady wyższe o 36,6 mln zł. Przedsiębiorstwa górnicze realizując zadania inwestycyjne w 2017 r.

⁵⁾ Dane dotyczą następujących jednostek: KW S.A., PGG S.A.; KHW S.A., JSW S.A., SRK S.A., Tauron-Wydobycie S.A., LW Bogdanka S.A., Węglokoks Kraj Sp. z o.o.; ZG SILTECH Sp. z o.o., PG Silesia Sp. z o.o., EKO – PLUS Sp. z o.o.

⁶⁾ Nakłady inwestycyjne dotyczą KW S.A.; PGG S.A., KHW S.A., JSW S.A., SRK S.A., LW Bogdanka S.A., Tauron –Wydobycie S.A., Węglokoks Kraj Sp. z o.o.

angażowały środki własne w wysokości 1 324,5 mln zł oraz leasing finansowy w wysokości 198,6 mln zł.

Tablica I.3.3. Nakłady inwestycyjne w 2016 r. i 2017 r.

Lp	Wyszczególnienie	WYKONANIE		dynamika
		2016 r.	2017 r.	2017/2016
		[tys. zł]		[%]
0	1	2	3	4
	Nakłady inwestycyjne ogółem	1 490 849,8	1 523 138,4	102,2
1	Wyrobiska górnictwa	568 478,6	605 122,8	106,4
2	Zakłady wzbogacania węgla	41 241,1	51 241,1	124,2
3	Ochrona środowiska	23 010,3	6 414,7	27,9
4	Zakupy maszyn i urządzeń	656 226,7	678 007,4	103,3
5	Pozostałe inwestycje	201 893,1	182 352,4	90,3

3.4 Oddziaływanie górnictwa węgla kamiennego na środowisko

W 2017 r. górnictwo odprowadziło do wód powierzchniowych 178 304,7 tys. m³ ścieków, w tym 171 180,0 tys. m³ niewykorzystanych wód dołowych zawierających ładunek 1 368,2 tys. ton soli (w przeliczeniu na jony chlorkowe i siarczanowe). W porównaniu do 2016 r. oznacza to obecnie zwiększenie zrzuconego ładunku soli o blisko 12%.

W kopalniach węgla kamiennego w 2017 r. wytworzono łącznie 29 031,2 tys. ton odpadów wydobywczych, co - wobec 33 497,0 tys. ton odpadów wytworzonych w 2016 r. - stanowiło zmniejszenie ilości wytworzonych odpadów o ponad 13%. Około 98% wytworzonych odpadów wydobywczych pochodziło z procesów wzbogacania węgla w zakładach przerobczych kopalń.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowo - gazowych do powietrza atmosferycznego przez górnictwo w 2017 r. wyniosła 813,3 tys. ton, z czego 812,4 tys. ton stanowiła emisja gazów, w tym 810,3 tys. ton emisja tzw. gazów cieplarnianych. W porównaniu z 2016r., wyemitowana obecnie ilość gazów cieplarnianych zmniejszyła się o 14% (131,9 tys. ton).

Spółki węglowe zakończyły w 2017 r. prace rekultywacyjne i zagospodarowanie na powierzchni obejmującej 25,4 ha terenów zdegradowanych działalnością przemysłową.

Wielkości rzeczowe, charakteryzujące oddziaływanie na środowisko jednostek produkcyjnych w 2017 r. w porównaniu do analogicznych wielkości obejmujących 2016 r., przedstawiono w tablicy I.3.4a. W tablicy I.3.4b przedstawiono wielkość emisji gazów cieplarnianych w analizowanych latach.

Tablica I.3.4a. Wielkości rzeczowe charakteryzujące oddziaływanie jednostek na środowisko w 2016 r. i 2017 r.

Lp	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Rok	
			2016	2017
			[ilość]	
0	1	2	3	4
1	Pobór wody pitnej i przemysłowej z ujęć powierzchniowych i podziemnych	tys. m ³	9 471,3	9 616,4
2	Odprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych - ogółem	tys. m ³	184 228,7	178 304,7
2.1	w tym : wody dołowe	tys. m ³	177 085,7	171 180,0
2.2	ładunek Cl + SO4 w wodach dołowych	ton	1 226 657,8	1 368 220,8
3	Wytwarzanie mas skalnych i odpadów wydobywczych - ogółem (masy skalne, odpady z robót przygotowawczych na dole + odpady z zakładów przeróbki mechanicznej węgla)	tys. ton	33 497,0	29 031,2
4	Składowanie mas skalnych i odpadów wydobywczych na powierzchni	tys. ton	7 433,3	7 049,3
5	Gospodarcze wykorzystanie odpadów wydobywczych i mas skalnych na powierzchni	tys. ton	25 663,8	21 701,9
6	Zagospodarowanie odpadów wydobywczych na dole	tys. ton	323,7	177,8
7	Zagospodarowanie odpadów obcych na dole	tys. ton	1 132,0	1 214,9
8	Emisja pyłów	ton	989,9	904,9
9	Emisja gazów - ogółem	ton	945 190,0	812 424,2
9.1	w tym : gazy cieplarniane	ton	942 157,1	810 274,1
10	Spalanie paliw w silnikach spalinowych	ton	9 269,7	9 654,9
11	Odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych pochodzących z powierzchni utwardzonych	tys. m ²	1 506,4	2 416,9
12	Wykorzystanie gruntów rolnych i leśnych na inne cele	ha	322,1	260,4
13	Powierzchnia terenów zdegradowanych objęta pracami rekultywacyjnymi i zagospodarowaniem	ha	307,7	260,3
13.1	w tym : powierzchnia, na której wyżej wymienione prace zakończono	ha	12,6	25,4

Tablica I.3.4b. Emisja gazów cieplarnianych w 2016 oraz 2017 r.

[ton]

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.
Kompania Węglowa S.A.	172 182,1	-
Polska Grupa Górnicza S.A.	236 474,6	382 928,3
Katowicki Holding Węglowy S.A.	101 821,1	23 500,3
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	353 078,2	306 143,1
Kopalnie - spółki	78 601,1	97 702,4
RAZEM	942 157,1	810 274,1

5. Wyniki produkcyjne w grupach jednostek produkcyjnych.

5.1. Wolumen produkcji w grupach jednostek produkcyjnych ⁷⁾

Wydobycie węgla kamiennego w poszczególnych grupach jednostek produkcyjnych w 2017 r. wyniosło 62 866 tys. ton i było niższe niż w 2016 r. o 5 432,5 tys. ton. Różnica w wydobywaniu w przeliczeniu na tony węgla ekwiwalentnego wyniosła 4 875,3 tys. tew.

Tablica I.4.1. Wolumen produkcji w latach 2016 – 2017

a) w tonach metrycznych

		produkcja węgla		[tys. ton]	
		2016	2017	różnica 2017-2016	dynamika %
Razem		68 299,0	62 866,5	-5 432,5	92,0
z tego	<i>Kompania Węglowa S.A.</i>	8 387,3		-8 387,3	
	<i>Polska Grupa Górnicza S.A.</i>	15 205,5	28 097,9	12 892,4	184,8
	<i>Katowicki H.W. S.A.</i>	9 480,5	1 912,1	-7 568,4	20,2
	<i>Jastrzębska S.W. S.A.</i>	16 835,1	14 768,4	-2 066,7	87,7
	<i>Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.</i>	9 038,3	9 050,6	12,3	100,1
	<i>Tauron-Wydobycie S.A.</i>	6 366,7	6 449,8	83,1	101,3
	<i>Węglokoks Kraj sp. z o.o.</i>	2 321,6	2 587,7	266,1	111,5
	<i>SRK S.A.</i>	664,0		-664,0	

b) w przeliczeniu na tonę ekwiwalentu węgla

		produkcja węgla		[tys. tew]	
		2016	2017	różnica 2017-2016	dynamika %
Razem		56 482,6	51 607,3	-4 875,3	91,4
z tego	<i>Kompania Węglowa S.A.</i>	6 897,4		-6 897,4	
	<i>Polska Grupa Górnicza S.A.</i>	12 379,7	23 002,1	10 622,4	185,8
	<i>Katowicki H.W. S.A.</i>	7 966,1	1 654,3	-6 311,8	20,8
	<i>Jastrzębska S.W. S.A.</i>	15 736,2	13 860,4	-1 875,8	88,1
	<i>Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.</i>	6 580,8	6 512,3	-68,5	99,0
	<i>Tauron-Wydobycie S.A.</i>	4 432,0	4 436,7	4,7	100,1
	<i>Węglokoks Kraj sp. z o.o.</i>	1 946,5	2 141,5	195,0	110,0
	<i>SRK S.A.</i>	543,9		-543,9	

5.2. Koszty produkcji bieżącej w grupach jednostek produkcyjnych

W 2017 r. koszty produkcji bieżącej ogółem w zł/tew były wyższe niż w 2016 r. o 9,7% i wyniosły 353,43 zł/tew. Jednostkowe koszty produkcji bieżącej wzrosły we wszystkich grupach

⁷⁾ Dane dotyczą następujących jednostek: KW S.A., PGG S.A., KHW S.A., JSW S.A., LW Bogdanka S.A., Tauron-Wydobycie S.A., SRK S.A., Węglokoks Kraj Sp. z o.o.

jednostek produkcyjnych, na skutek spadku produkcji (o 4,9 tys. tew), przy takim samym jak w 2016 r poziomie nakładów. Największy wzrost odnotowały: Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. (o 23,6%, do 407,30 zł/tew), Katowicki Holding Węglowy S.A. (o 29,7% do 451,04 zł/tew) oraz Tauron Wydobycie (o 11,7 %, do 405,98 zł/tew). Spadek odnotował Węglokoks Kraj Sp. z o.o. (o 1,6% do 300,77 zł/tew).

Tablica I.4.2. Koszt produkcji bieżącej w latach 2016 – 2017

		koszty produkcji bieżącej		[zł/tew]	
		2016	2017	różnica 2017-2016	dynamika %
Razem		322,29	353,43	31,14	109,7
z tego	<i>Kompania Węglowa S.A.</i>	308,23		-308,23	
	<i>Polska Grupa Górnicza S.A.</i>	311,89	330,35	18,46	105,9
	<i>Katowicki H.W. S.A.</i>	347,77	451,04	103,27	129,7
	<i>Jastrzębska S.W. S.A.</i>	329,53	407,30	77,77	123,6
	<i>Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.</i>	271,26	277,10	5,84	102,2
	<i>Tauron-Wydobycie S.A.</i>	363,38	405,98	42,60	111,7
	<i>Węglokoks Kraj sp. z o.o.</i>	305,61	300,77	-4,84	98,4
	<i>SRK S.A.</i>	497,52		-497,52	

5.3. Wynik produkcji bieżącej

Jednostkowy wynik na produkcji bieżącej był dodatni i wyniósł 40,64 zł/tew i był jednocześnie wyższy o 58,05 zł/tew w porównaniu do wyniku z roku 2016.

Poprawa wyniku na produkcji bieżącej w roku 2017 w stosunku do roku 2016 nastąpiła we wszystkich jednostkach produkcyjnych z wyjątkiem Tauron-Wydobycie S.A. Największy wzrost odnotowała Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., tj. o 125,12 zł/tew.

Tablica I.4.3. Wynik produkcji bieżącej w latach 2016 – 2017

		wynik produkcji bieżącej		[zł/tew]	
		2016	2017	różnica 2017-2016	dynamika %
Razem		-17,40	40,64	58,05	
z tego	<i>Kompania Węglowa S.A.</i>	-70,25		70,25	
	<i>Polska Grupa Górnicza S.A.</i>	-36,31	6,65	42,96	
	<i>Katowicki H.W. S.A.</i>	-47,69	-145,36	-97,68	304,8
	<i>Jastrzębska S.W. S.A.</i>	30,11	155,23	125,12	515,6
	<i>Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.</i>	39,28	46,42	7,14	118,2
	<i>Tauron-Wydobycie S.A.</i>	-65,78	-83,06	-17,28	126,3
	<i>Węglokoks Kraj sp. z o.o.</i>	15,67	46,27	30,59	295,2
	<i>SRK S.A.</i>	-258,45		258,45	

6. Działania restrukturyzacyjne realizowane przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. w 2017 r.

W 2017 r. Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. realizowała zadania statutowe w zakresie zadań wykonywanych w trakcie likwidacji kopalń, działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalń, naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego oraz zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym.

Prowadzenie likwidacji kopalń, których likwidację rozpoczęto przed dniem 1 stycznia 2007 r., określono jako działania wykonywane po zakończeniu likwidacji kopalń. Działania te realizowano w SRK S.A.: Oddział w Czeladzi „Centralny Zakład Odwadniania Kopalń” oraz Oddział w Dąbrowie Górniczej „Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji”.

Wymienione Oddziały realizowały działania w zakresie: likwidacji oraz zabezpieczenia szybów i szybków – wykonano 3 zadania; zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym - wykonano 192 zadania; likwidacji infrastruktury kopalni – wykonano 7 zadań; rekultywacji terenów pogórnich – wykonano 1 zadanie; utrzymania obiektów niezbędnych do realizacji działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalni – wykonano 3 zadania; opracowywania, wymagane odrębnymi przepisami projekty, dokumentacje, opinie, ekspertyzy i analizy związane z realizacją działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalni - wykonano 25 opracowań.

Natomiast kopalnie zbyte do SRK S.A. po dniu 1 stycznia 2007 r., w których likwidację rozpoczęto przed dniem 1 stycznia 2019 r., realizowały wyłącznie zadania wykonywane w trakcie likwidacji kopalń. Zadania te były wykonywane w 2017 roku przez SRK S.A. w byłych kopalniach: „Kazimierz - Juliusz”, „Centrum”, „Mysłowice”, „Boże Dary”, „Rozbark V”, „Brzeszcze Wschód”, „Anna”, „Jas – Mos”, „Pokój I”, „Makoszowy”, „Krupiński” i „Wieczorek I”.

Zakres rzeczowy wykonywany przez Oddziały SRK S.A. realizujące zadania wykonywane w trakcie likwidacji kopalń, przedstawia się następująco:

- zlikwidowano 84 957,0 m, tj. 264 wyrobiska korytarzowe, a likwidacja 19 wyrobisk zakończy się w 2018 r.;
- wykonano 10 zadań w zakresie likwidacji oraz zabezpieczenia szybów i szybków, a 4 zadania zostaną zakończone w 2018 r.;
- w ramach zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym 5 zadań zrealizowano w całości, a realizacja 3 zadań zostanie zakończona w 2018 r.;
- w ramach likwidacji infrastruktury kopalni – wykonano 155 zadań, a 12 zadań zakończy się w 2018 r.;
- zrealizowano 72 zadania dotyczące utrzymania obiektów przeznaczonych do likwidacji w kolejności zapewniającej bezpieczną likwidację kopalni, a także bezpieczne funkcjonowanie kopalń sąsiednich;

- wykonano 98 zadań w ramach realizacji prac zabezpieczających oraz przedsięwzięć zapobiegających zagrożeniom wodnym, gazowym oraz pożarowym w związku z likwidowaną kopalnią;
- opracowywanie wymaganych odrębnymi przepisami projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z realizacją zadań wykonywanych w trakcie likwidacji kopalni - wykonano 116 opracowań.

W 2017 r. SRK S.A. zrealizowała również 297 zadań w ramach usuwania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w tym: 279 zadań w ramach naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego będącego w trakcie likwidacji w Oddziałach: „Anna”, „Boże Dary”, „Brzeszcze Wschód”, „Centrum”, „Kazimierz - Juliusz”, „Makoszowy”, „Jas – Mos”, „Krupiński” i „Wieczorek I” oraz 18 zadań w ramach naprawiania szkód wywołanych ruchem zlikwidowanego zakładu górniczego, w tym: 15 zadań wykonanych przez Oddział „Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji” oraz 3 zadania zrealizowane przez Kompanię Węglową S.A. Obejmowały one naprawianie szkód w budynkach mieszkalnych, budynkach kościołów, budynkach gospodarczych, budynkach oświatowych, a także gruntów leśnych i rolnych oraz utrzymanie przepompowni odwadniających niecki bezodpływowe.

Realizując cel zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, w 2017 r. wypompowano łącznie 62 456 665 m³ wody.

Szczegóły dotyczące wysokości pomocy publicznej uzyskanej przez SRK S.A. na realizację tych zadań, zaprezentowano w części II niniejszego sprawozdania.

CZEŚĆ II. POMOC PAŃSTWA UDZIELONA W ROKU 2017 W RAMACH ARTYKUŁU 4 DECYZJI 2010/787/UE DLA JEDNOSTEK UJĘTYCH W PROGRAMIE POMOCOWYM SA 46891(2017/N) „RESTRUKTURYZACJA POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW GÓRNICZYCH”.

7. Pomoc państwa w 2017 r. dla jednostek i grup jednostek produkcyjnych w ramach art. 4 Decyzji 2010/787/UE, tj. na pokrycie kosztów nadzwyczajnych

W dniu 18 listopada 2016 r. Komisja Europejska zaakceptowała program pomocowy „*Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2015 – 2018*”, uznając program 41161 (2015/N) za zgodny z warunkami określonymi w Decyzji Rady 2010/787/UE, a tym samym zgodny z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego na mocy artykułu 108 TFUE.

Zaakceptowany 8 lutego 2018 r. program pomocowy SA 46891 (2017/N) „*Restrukturyzacja polskich przedsiębiorstw górniczych*” stanowi z jednej strony kontynuację udzielenia pomocy dla kopalń postawionych w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r., z drugiej zaś odnosi się do nowych jednostek przekazywanych do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. po dniu 1 stycznia 2007 r. W tym przypadku obejmuje także nowe instrumenty pomocy, jak urlop górniczy oraz jednorazowa odprawa pieniężna, w związku z nieodpłatnym zbywaniem do SRK S.A. w celu sfinansowania tzw. kosztów odziedziczonych. tych części zakładów górniczych, które nie prowadzą już wydobywania.

W 2017 r. pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego na pokrycie kosztów nadzwyczajnych w ramach art. 4 Decyzji Rady, w odniesieniu do jednostek postawionych w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r., udzielana była w formie:

- dotacji;
- zwolnień z obowiązkowych opłat i kar.

Jednostkami udzielającymi pomocy były:

- Minister Energii;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW);
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Natomiast, pomoc państwa dla sektora węglowego, w odniesieniu do jednostek postawionych w stan likwidacji po 1 stycznia 2007 r., udzielana była w formie:

- dotacji z budżetu państwa;
- zwolnień z wpłat wobec PFRON oraz opłat i kar wobec NFOŚiGW;
- zwolnienia z podatku od czynności cywilnoprawnej (PCC);
- zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).
- zwolnienia z wpłat z zysku
- zwolnienie z obowiązku uzyskiwania koncesji na wydobywanie metanu

Jednostkami udzielającymi pomocy były:

- Minister Energii;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW);
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON);
- I Śląski Urząd Skarbowy w Sosnowcu.
- Minister Środowiska

Podstawy prawne udzielenia pomocy:

1. Decyzja Rady 2010/787/UE z dnia 10 grudnia 2010 r. *w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla;*
 2. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. *o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego;* (Dz.U. z 2016 r. poz. 704 z późn. Zm.)
 3. Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 24 marca 2017 r. *w sprawie dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie likwidacji kopalń, działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalń, naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego oraz zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym* (Dz.U. 2017.684);
 4. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 kwietnia 2015 r. *w sprawie dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie świadczeń z tytułu urlopów górniczych oraz urlopów dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla* (Dz. U. z 2015 r. poz. 512);
 5. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 kwietnia 2015 r. *w sprawie dotacji budżetowych przeznaczonych na finansowanie jednorazowych odpraw pieniężnych oraz na pokrycie bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa* (Dz. U. z 2015 r. poz. 510);
 6. Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 27 czerwca 2016 r. *w sprawie dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz rent wyrównawczych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 931);
 7. Ustawa z dnia 10 października 2014 r. *o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1395);
- 1) W przypadku Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. niższe niż zakładano koszty realizacji zadań z tytułu naprawy szkód górniczych wynikały z nierozstrzygnięcia wszystkich postępowań sądowych a w przypadku wyroków wydanych przez sądy pierwszej instancji, SRK S.A. wniosła apelację, co wydłużyło czas postępowania i spowodowało niewykorzystanie budżetu przeznaczonego na naprawę szkód.
 - 2) Z kolei, w przypadku realizacji zadań wykonywanych w trakcie likwidacji kopalń i działań polikwidacyjnych różnica pomiędzy kwotą notyfikowaną w 2017 r. a faktycznymi nakładami wynikała między innymi z:

- odstępiania od realizacji części zadań związanych z opracowaniem dokumentacji z uwagi na przedłużające się procedury przetargowe oraz zmiany w koncepcji sposobu głównego odwadniania kopalni;
 - niewykonania likwidacji obiektów z powodu niewywiązywania się firmy z zawartej umowy;
 - niższych niż planowano nakładów poniesionych na energię i usługi w zakresie utrzymania obiektów i wykonywania prac zabezpieczających;
 - korzystniejszego niż zaplanowano rozstrzygnięcia procedur przetargowych na realizację zadań.
- 3) W zakresie wykorzystania pomocy na finansowanie urlopów górniczych w planie na rok 2017 założono większą liczbę pracowników, którzy skorzystają z urlopów górniczych.
 - 4) W przypadku dotacji z NFOŚiGW rozbieżności kwotowe pomiędzy planem a realizacją spowodowane są faktem braku zawarcia umów z NFOŚiGW o dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, co wynikało z braku rozporządzeń wykonawczych w tym zakresie.
 - 5) Mniejsze wykorzystanie zwolnień z tytułu opłat i kar wobec NFOŚiGW wiąże się z niższymi opłatami za korzystanie ze środowiska. Niższe opłaty za korzystanie ze środowiska wynikały ze zmniejszonej ilości odprowadzanych wód zasolonych oraz poprawy jakości zrzucanych wód – zmniejszenia zawartości chlorków i siarczanów.
 - 6) Podczas planowania kwot do notyfikacji pomocy na rok 2017 z tytułu zwolnień z podatku PCC i CIT przyjęto przewidywaną wartość majątku kopalń przed przejściem ich do SRK S.A. Po przejściu jednostek oraz wycenie majątku faktyczna wartość stanowiąca podstawę do obliczenia wykorzystanej pomocy okazała się niższa.
 - 7) W związku z faktem, iż zobowiązania Kompanii Węglowej S.A. finansowane środkami dotacji budżetowej przejęła SRK S.A. w niniejszym Sprawozdaniu w kwoty pomocy dotyczące KW S.A. zostały przypisane do SRK S.A.

Część pomocy przewidzianej do wykorzystania w kolejnych latach przyznane zostało SRK S.A. w drodze dokapitalizowania w 2017 r. Dokapitalizowanie wyniosło 300 milionów złotych, a suma ta będzie następnie stopniowo wydatkowana w celu realizacji zadań związanych z zamknięciem i likwidacją kopalń. Z tego powodu ww. dokapitalizowanie nie zostało ujęte w Tablicach II.1-II.3. Poniżej przedstawiono zestawienia tabelaryczne planowanej i faktycznie udzielonej pomocy w 2017 r., w odniesieniu do jednostek postawionych w stan likwidacji przed 1 stycznia 2007 r. oraz jednostek zbytych do SRK S.A. po 1 stycznia 2007 r. wraz z podziałem na kategorie pomocy. Pomoc została przedstawiona w ekwiwalencie pomocy brutto.

Tablica II.1 Pomoc państwa w 2017 r. dla jednostek postawionych w stan likwidacji przed dniem 01.01.2007 r.– zestawienie zbiorcze

[w tys. zł. EDB]

Lp.	Wyszczególnienie	Pomoc publiczna	
		2017	
		Plan	Realizacja
0	1	2	3
Pomoc na pokrycie strat nadzwyczajnych - art. 4 decyzji 2010/787/EU		324 727,68	232 362,16
1.	Koszty w ynijkające z przepisów administracyjnych, praw nych bądź podatkow ych	121 652,78	51 954,34
1.1	Zadania w ykonywane po zakończeniu likw idacji kopalń, których likw idacje rozpoczęto przed 01.01.2007 r.	49 327,38	29 851,70
a	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	49 327,38	29 851,70
1.2	Renty w yrów naw cze przysługujące od kopalń całkow icie likw idow anych	22 166,50	18 708,14
a	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	22 166,50	18 708,14
1.3	<i>w tym</i> Dotacja NFOŚiGW	46 525,20	0,00
a	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	46 525,20	0,00
1.4	Inne-zw olnienia z tytułu w płat w obec PFRON	1 227,90	1 272,53
a	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	1 227,90	1 272,53
1.5	Zw olnienia z tytułu opłat i kar w obec NFOŚiGW	2 405,80	2 121,97
a	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	2 405,80	2 121,97
2	Dodatkow e prace zabezpieczające pod ziemią, w ynijkające z zamknięcia jednostek produkcyjnych	194 974,20	178 364,20
a	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	194 974,20	178 364,20
3	Szkody górnicze, przy założeniu, że zostały spow odowane przez jednostki produkcyjne węgla, które zostały zamknięte lub są zamykane	8 100,70	2 043,62
a	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	8 100,70	2 043,62
4	RAZEM	324 727,68	232 362,16

Wysokość ekwiwalentów pieniężnych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługujący emerytom i rencistom z kopalń całkowicie likwidowanych, wypłacanych przez ZUS w 2017 r.
(nie uwzględniono kosztów obsługi wypłaty – wynagrodzenia ZUS)

[w tys. zł. EDB]

Lp.	Wyszczególnienie	Pomoc publiczna	
		2017	
		Plan	Realizacja
0	1	2	3
Pomoc na pokrycie strat nadzwyczajnych - art. 4 decyzji 2010/787/EU		170 255,80	138 152,59
1	Ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługujące emerytom i rencistom z kopalń całkowicie likwidowanych, wypłacanych przez ZUS	170 255,80	138 152,59

Tablica II.2 Pomoc państwa w 2017 r. dla jednostek postawionych w stan likwidacji po dniu 01.01.2007 r. zestawienie zbiorcze

[w tys. zł. EDB]

Lp.	Wyszczególnienie	Pomoc publiczna	
		2017	
		Plan	Realizacja
0	1	2	3
Pomoc na pokrycie strat nadzwyczajnych - art. 4 decyzji 2010/787/EU		1 483 259,50	994 966,22
1.	Koszty jednorazowych odpraw pieniężnych	62 880,00	60 047,46
2.	Koszty urlopów górniczych oraz urlopów dla pracowników zakładów mechanicznej przeróbki węgla.	447 328,00	364 031,91
3.	Koszty wynikające z przepisów administracyjnych, prawnych bądź podatkowych	896 575,80	549 856,72
3.1	Zadania dotyczące likwidacji kopalń oraz działań wykonywanych po zakończeniu całkowitej likwidacji kopalń realizowanych w przedsiębiorstwach górniczych	776 683,10	489 592,98
3.2	Renty wyrównawcze przysługujące od kopalń całkowicie likwidowanych	15 759,10	13 367,54
3.3	Dotacja z NFOŚiGW	8 773,10	0,00
3.4	Inne-zwolnienia z tytułu wpłat w obec PFRON	3 858,90	1 926,91
3.5	Zwolnienia z tytułu opłat i kar w obec NFOŚiGW	820,00	339,56
3.6	Zwolnienia z podatku PCC	8 588,70	4 250,45
3.7	Zwolnienia z podatku CIT	81 592,90	40 379,28
3.8	Zwolnienie z wpłat z zysku	500,00	0,00
4.	Dodatkowe prace zabezpieczające pod ziemią, w wyniku zamykania jednostek produkcyjnych	0,00	0,00
5.	Szkody górnicze, przy założeniu, że zostały spowodowane przez jednostki produkcyjne węgla, które zostały zamknięte lub są zamykane	75 155,70	20 380,13
6.	Zwolnienie z obowiązków uzyskiwania koncesji na wydobywanie metanu	1 320,00	650,00

Tablica II.3. OGÓŁEM POMOC PAŃSTWA w 2017 r. dla jednostek postawionych w stan likwidacji przed dniem 01.01.2007 r. oraz dla jednostek postawionych w stan likwidacji po dniu 01.01.2017 r.

[w tys. zł. EDB]

Lp.	Wyszczególnienie	Pomoc publiczna	
		2017	
		Plan	Realizacja
0	1	2	3
Pomoc na pokrycie strat nadzwyczajnych - art. 4 decyzji 2010/787/EU		1 978 242,98	1 365 480,97
1.	Jednostki postawione w stan likwidacji przed 01.01.2007 r.	324 727,68	232 362,16
2.	Jednostki postawione w stan likwidacji po 01.01.2007 r.	1 483 259,50	994 966,22
3.	Ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługujące emerytom i rencistom z kopalń całkowicie likwidowanych, wypłacanych przez ZUS	170 255,80	138 152,59

W 2017 r. wielkość udzielonej pomocy publicznej w odniesieniu do jednostek postawionych w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r. oraz dla jednostek postawionych w stan likwidacji po dniu 1 stycznia 2007 r. wyniosła łącznie **1 365 480,97** tys. zł i ukształtowała się na poziomie **69,0 %** pomocy zaplanowanej.

CZĘŚĆ III POMOC PAŃSTWA UDZIELONA W LATACH 2015-2017 W RAMACH ARTYKUŁU 4 DECYZJI 2010/787/UE (PROGRAM POMOCOWY SA. 46891(2017/N))

8. Pomoc państwa udzielona w latach 2015 – 2017 jednostkom i grupom jednostek produkcyjnych w ramach art. 4 Decyzji 2010/787/UE, tj. na pokrycie kosztów racjonalizacji i restrukturyzacji przemysłu węglowego

Ogółem w latach 2015 – 2017 wielkość udzielonej pomocy publicznej dla górnictwa węgla kamiennego wyniosła **3 152 549,41** tys. zł i ukształtowała się na poziomie **90,8%** pomocy zaplanowanej.

[w tys. zł. EDB]

Lp.	Wyszczególnienie	Pomoc publiczna	
		2015 - 2017	
		Plan	Realizacja
0.	1	2	3
1.	Pomoc na pokrycie strat nadzwyczajnych - art. 4 decyzji 2010/787	3 472 770,36	2 852 549,41
2.	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.*	3 153 398,95	2 565 281,21
3.	Ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługujące emerytom i rencistom z kopalń całkowicie likwidowanych, wypłacanych przez ZUS	319 371,41	287 268,20

* Z uwzględnieniem dokapitalizowania SRK S.A.